

ingezeten door terden d'Open overreiking, welke nog maar middellijk de zijne was, en gratie te geven aan eene schoonmaakster, die het in haar gesteld vertrouwen misbruikende, uit 's Konings kabinet, haar papieren ontvreemde uit een kag, winstheij? Inverschling! Wij moeten, wij zullen zagevieren, al moet de Natie, ja, al moet de Koning opgeofferd worden! zoo spreekt de partij des BEHOUDS; en wanneer gij u durft vermeten veel over deze, over onze zaak uittelaten: heef, want u wacht hetzelfde lot. Wij zullen zien wie haas zal blijven.

Droevig is het voor den vaderlandslievenden burger, wanneer hij ziet, hoe alles aangewend wordt, om het lieve vaderland ten verderve te storten. Wie zal vermelden, wat al niet in het werk is gesteld, om den koning tot het besluit van afwijzing der gratie over te halen? Hoe men de onafhankelijken, de vrijheidsminnenden in den lande gelasterd, bezwalkt en verguisd heeft! Hoe men den Vorst getracht heeft af te schrikken door toon- of liever droombeelden van revolutie-zucht, van pogingen tot omverwerping, en wat dies meer zij, terwijl wij, en al degenen met welke wij onder dezelfde vanden strijden, niets anders beoogen, dan door eenen vreedzamen overgang tot eene orde van zaken, welke door den tijd en de omstandigheden gevorderd wordt, den bloei, de welvaart, den luister van het dierbaar vaderland en de eer en den roem van deszells Stambuis op hechte en duurzame gronden gevestigd te zien? Wie weet of Willem II niet, moreel althans, zou kunnen zeggen, hetgeen Isabella II eenigen tijd geleden gezegd heeft? Doch genoeg hierover; het is en blijft onze overtuiging, dat het weigeren van gratie aan K. VAN HULST niet de vrucht is der eigen beweging van Willem II. Wij eerbiedigen het grondwettig prerogatief, den Koning in art. 66 der grondwet geschonken, maar bestrijden den invloed, die, vóór het vervullen van het prerogatief, een besluit heeft afgeperst, hetwelk eenen hoogst pijnlijken indruk op geheel de Natie, zelfs op dezulken, die geheel van ons in meening verschillen, maakt. Of kon de Koning eens hooren wat allerwege gezegd wordt, hoe men het betreurt, dat eene gelegenheid, waarbij aan de gehechtheid en liefde zijns volks eene nieuwe vlugt kon gegeven worden, zoo droevig is voorbij gelogen! Maar neen. Zij die, in het belang hunner egoïstische denkwijsen en geldbezwaren, des Konings oor met onwaarheid vullen, houden tevens eene strenge wacht, opdat de taal der waarheid niet tot hem doordringe.

Een moedig burger, de heer VAN VLIET heeft het gewaagd, te heproeyen of die taal tot den troon zou komen, en aan den Vorst een adres gerigt, dat met eene loyale openbaarheid en onbevreemde opregtheid tot hem spreekt. De *Arnhemse Courant* van gisteren, die gisteren deelt hetzelfde mede; maar zal het komen tot onder de oogen van Hem, aan wien het gerigt is, of zoo ja, zal het dan eerst, of tegelijk gecommuniqueerd, dat in de verbaasde in de bedoelingen, gelasterd in den schijn, worden? Het moge zoo zijn, de

Maar, zullen wij het laten blijven bij loutere krachten over het lot van den heer van Hulst, bij eenzijdige beschouwingen over geboden van het gebeurde. Neen. De onafhankelijke dankers moet zich de ziele van den heer VAN HULST aantrekken; de gansche Natie zelfs moet zich aan hem gelegen laten leggen. Op dat dat een kundig en onafhankelijk burger en regsgeleerde, de verdediger van den heer VAN HULST bij voorbeeld, een nieuw beroep op den Koning, en zijn regtvaardig, gevoelig en ridderlijk hart opstelle; dat daarvan afschriften aan al de onafhankelijke bladen gezonden worden, dat daarbij elk, die nog belang in vrijheid en het daarmede innig verbonden heil des vaderlands, door zijne naamteekening, zijne bede aan den Koning kunne doen hooren; en gewis zal de Koning, wanneer hem de bede van een groot, zeer groot aantal zijner beminde onderdanen onder het oog komt, niet langer weigeren te verleenen, hetgeen hij voorzeker gaarne al dadelijk zou verleend hebben, indien niet een verderfelijke invloed zijn koninklijk en grootmoedig karakter hadde in bedwang gehouden, door het grootst en aanzienlijkst deel der Natie bij den troon verdacht te maken. Wij voor ons zullen met al onze krachten aan eene zoo nationale zaak medewerken.

ITALIE.

ROME. Wat zal ik u van den H. Vader zeggen, daar al de lof, welke men aan zijne verhevene deugden en aan zijne groote en zuivere inzichten kan toezwaaijen, nog ver beneiden de waarheid blijft? Hetgeen hij tot heden, ten voordeele van zoo vele ongelukkigen gedaan heeft, doet beseffen wat hij voor allen doen wil. Hetgeen hij reeds in het klein verwezenlijkt heeft, is het beeld zijner persoonlijke staatkunde, welke voorzeker onveranderlijk is.

Het gebouw dat hij in vervolg van tijd zal willen en kunnen oprigten, vordert overleg, gepassieerd en bouwstoffen, doch de algemeene verwachting zal daarom niet teleurgesteld worden. Die daarom trent eenigen twyfel mogt voeden, zou de meer dan vaderlijke liefde, welke de beste der Vorsten, Pius IX, zijnen onderdanen toedraagt, beledigen. Doch hoe zou men eenigen twyfel kunnen voeden tegen eenen man, die de behoeften onzer eeuw zoo goed kent als de diepzinnigste staatkundige; van eenen man, die alle maatschappelijke en godsdienstige deugden, in den hoogsten graad bezit; van eenen man, die, zijnen verheven stand en dubbel gezag diep beseffende, het een met het ander weet te vereenigen met de volmaakte wysheid zonder deszelfs grenzen te overschrijden, of te verwarren; die den bedriggang uit zijne staten wenscht te verbannen, het burgerlijk en godsdienstig onderwijs en de welvaart in dezelve wil verbreiden; die dag en nacht werkt aan het beraamen van hervormingen; welke, althans gedeeltelijk, dat doel kunnen doen bereiken.

Doch de tegenstand van eenigen, die te groote eischen de verovering, de menschen, de droeven van anderen, het ongeduld van allen, zouden de ontvakkeling dier oprechte inzichten, zooal niet verhinderen, althans vertragen en belemmeren. Van de zijde van Pius IX behoeft men echter niets te vrezen, want, en dit is eene zelfzuchtigheid, bij de rechtvaardigste liberale, bij het gevoeligst door en een schijnakt christelijke liefde, waar die Oppropriester al de verbedenheid en

standvastigheid, welke ieder hertogter, goed heeft, om de hinderpalen, welke elke hervorming in den weg staan, te overwinnen.

Degenen die hem bestrijden worden door Pius IX vernederd en weder opgeheven, omdat zij inkeer zouden moeten; maar zij worden niet gestrengt te sienen, die te veel van menschelijkheid meeslichten en te ver in hunne eische gaan, bij zig nu eens de overreding, om het tot bete gedachten te brengen, dan weder stil zij ze do gebeden. Op die wijs verovert hij steeds nieuw harten ten voordeele van zijn vaderlijk stelsel, zal hij ongetwijfeld de achting, de liefde en de eerbied zelfs der halstarrigsten en wederspannigste verwerven.

Geduld dus en bescheidenheid; dan zullen w nuttige, wezenlijke en duurzame dingen tot stand gebragt zien. Doch hiertoe wordt van de zijde des vorsten tijd en beraad gevorderd en van de zijde volken buigzaamheid en rede. Ziedaar mijn denkwijs, gegrond op den zamenhang van hetgeen gebeurd is, na een opregt en onpartijdig onderzoek, gedaan met de geschiedenis in de hand en met behulp eener ondervinding van 55 jaren. Ik zal altijd gestemd zijn voor eenen nuttigen, bereedneerden, betrekkelijken, maar levens wettigen voortgang, omdat ik een afschuw heb van alle uitersten, welke altijd, vroeg of laat de volken ten ondergang slepen.

VENETIE, 25 september. De tijding der ontvlugting van den graaf de Montemolin heeft onze stad enige verwondering verwekt. Men heeft voor rekening van den prins op zijnen naam een der drie paleizen van Mancenigo, aan het groot kanaal gelegen aangekocht, voor 350,000 fr. Men denkt dat de graaf de Montemolin zijn verblijf in deze stad vestigen zal, te meer daar zijn huwelijk met eene prinses van Modena, welke te Rome als stellig bepaald aangekondigt is, nog niet bekend is.

Wij vernemen dat de broeder van den koning Karel VI, (den graaf de Montemolin) die den 1 maart 1822 geboren is, met de hertogin Maria Beatrix d'Este, geboren 26 februarij 1824, in de echt zal treden. Uit Modena schrijft men dat wijle de hertog van Modena, na lang gearzeld te hebben, kort voor zijnen dood, zijne toestemming tot die zinsbinding gegeven heeft. Dit huwelijk hetwelk voltrokken zal worden, zoodra de hetogelijke familie den rouw zal afgeleid hebben, is veel beteekenend en zal vreeselijken overeenstemming tusschen het hof van Modena en Lodewijk-Philips niet bevorderen. Tot nog toe bevindt zich te Modena noch diplomaatiek agent noch bond van Pruisijk. De groote rijkdommen van het geslacht d'Este zijn bekend. De hertogen Marian en Ferdinand d'Este, ooms der bruid, die geene kinderen hebben, bezitten een vermogen van 100 millioen florijnen en men mag verwachten dat zij de echtelingen eene schitterende toekomst onder het financieel oogpunt beschouwd zullen bezorgen.

DUITSCHLAND.

Men herinnert zich, dat op het oogenblik der vereeniging der algemeene synode te Berlijn, de burgemeester en de stedelijke vader van Breslau aan de leden, die voor Silésie zitting hadden, het geschied hebben den geworden, waarin zij werden hen te erkennen als vertegenwoordigers der evangelische gemeenten en vóór de laatste den tegen al de besluiten der synode welke, de strijd zouden zijn met den geest der vereeniging (de twee evangelische geloofsbelijdenissen). De koning wilde zijne ontevredenheid aan de gemeente uitdrukken van Breslau te kennen geven en herinnert haar aan een cabinetorder van 21 juni, dat de algemeene aangelegenheden der Kerk niet behoorden tot de bevoegdheid der burgemeester en raad, en hij hunne bemoeijingen ten deze beschouwd als eene inbreuk op zijne regten.

De municipaliteit heeft op dit cabinetorder geantwoord. Zij bedacht met vast te stellen dat de regt van uitspraak omtrent in de kerkelijke zaken hetwelk zij uitgeoefend heeft, haar toekomt; al gezien tijdens de hervorming, toen de evangelische gemeenten zich van de catholieke Kerk afscheidden en de uitspating der bisschoppelijke regten naar gewaarborgd en toegekend werd. Het door Keizer Rudolf den 1sten door den Koning van Pruisien in den datum door de pruisische monarchie ingelijfd werd. Zij voegt bij dat de municipaliteit wel, waarmede Koning derijk-Wilhelm III de steden van het rijk bevoegd heeft, in het gemood van den doofschijn gever (de loof) had in jantoon de gemeentelijke

Municipalen geest op te wekken; dat om dit doel... het wel is waar noodig was, zich met... belangen bezig te houden... maar dat... niet uit het oog mocht verloren worden de... ontwikkeling en de handhaving der verstandelijke... belangen. Om de weltevredenheid van haren... van nu meer te doen afkomen, beroept de mu... nicipaliteit zich op de woorden van den Koning... zelven, toen hij dit schoone beginsel vaststelde: «dat de Kerk zichzelf moest stichten.» Het is om... die redenen, dat de municipaliteit van Breslau het... van haren pligt gerekend heeft, de leden der sy... node voor Silesie bekend te maken met de gevoelens... der hoofdstad van die provincie.

ENGLAND

LONDEN 3 oktober. Eene deputatie van de maat... schappij tot verbetering van de vlaseelt in Ierland, met den markies van Downshire aan het hoofd, heeft... woensdagstalen van Linnen en neteldoek van de... soep en uit Iersch vlas vervaardigd aan de... knijging ter hand gesteld. De koningin scheen... zeer voldaan over de schoonheid der stoffen.

De Times verklaart in een lang artikel over... Ierland, dat de Staat alles voor hetzelfde gedaan... heeft wat hij doen kon en dat het thans aan Ier... land, dat is aan deszelfs grondeigenaren, overge... laten moet worden het overige te doen.

Het gouvernement besloten hebbende het ge... tal der troepen in Ierland te vermeerderen, zoo... heeft de Admiraliteit bevel gekregen er 800 man... uit de marine henen te zenden. Oosterscheidene... stoomschepen zullen tot het transport der ma... schappen gebruikt worden.

Tien of twaalf Zusters der Liefde, hebben... zich te Londen gevestigd in een huis, dat voor... daar aangekocht is in Queen's square. Zij zullen zich... even als al die eerbiedwaardige Zusters doen, be... zig houden met de verzorging der arme zieken en... het geven van onderwijs aan kinderen van haar... geslacht. Tevens vernemen wij dat te Gord-Angra, bij Skenfretth, in het vorstendom Gallis, eene nieuwe... katholieke Kerk gebouwd is, welke den 22 sep... tember zou ingewijd worden.

De vrienden van prins Lodewijk Napoleon heb... ben op eene officiële wijze het bericht doen tegen... spreken van een onderhoud tusschen den ex ge... zant van Spanje en den spaanschen vorstendont, hetwelk door het Journal des Debats en de Presse verspreid was.

Men verzoekt ons te verklaren, zegt de National dat de prins Louis den zoon van don Carlos niet... weet waar hij is en hem nooit gezien heeft. De Post behelst dezelfde verklaring. Het schijnt echter waar te zijn dat de graaf de Montemolin eenige pogingen zou aangewend hebben, om eene bijeenkomst met prins Lodewijk te hebben; maar dat zijne voorstellen van de hand gewezen zijn.

De vrienden van Espartero ontkenen insgelijks, dat eene onderhandeling zou geopend zijn tusschen den graaf de Montemolin en den hertog der Overwinning, terwijl het Journal des Debats op nieuw verzekert dat zij te zamen het voorgaande gebruikt hebben en dat Espartero, tot prijs zijner medewerking vordert, dat de zoon van don Carlos zich verblijde constitutioneel koning te worden. Het ministerieel blad geeft zelfs te verstaan, dat de eenigen tegenstand, de graaf de Montemolin zich aan die voorwaarde onderworpen heeft.

IRLAND

In de wekelijksche vergadering van het repeal... genootschap, den 28 september h. g. gehouden, is door John O'Connell voorstel gedaan van eenen brief zijn vaders aan den heer Ray.

De toestand des lands is schrikbarend, schreef de bevrijder; de hongersnood nadert met reuzen... schreden, en de uitgestrektheid der kwaal is zoo groot, dat, alleen om dezelve te verzachten som... men gelds noodig zijn, welke buitensporig (een za... pagant) bedrag moedeloosheid en schrik jaagt in het hart zelfs van degenen die nog het meest ge... legen zijn te hopen, dat dan het repealgenootschap deszelfs uiterste pogingen aanwende, om Ierland te redden uit de ellende, welke het verteert. Het is eene erkende daadzak dat het grootste ge... deelte der Iersche bevolking elk jaar bedreigd wordt met den hongersnood; doch dit jaar heeft het der voorzichtigheid behaagd, die bevolking nog... leper in de ellende te dompelen.

Wij verwarren de toevallige ramp van dit jaar niet met den steeds toeneemenden vooruitgang van... ellende, welke de bijzondere geschiedenis van

Ierland gekenmerkt heeft sedert den dag der Unie. De officiële opgaven, aan het Parlement ingediend hebben onbetwistbaar bewezen, dat de ellende der Iersche boeren van jaar tot jaar toeneemt. De gevolgen der Unie zijn allernoodlottigst geweest, zoodanig zelfs dat dit land het verlies van eenen enkelen boeg niet lijden kan. En is het dan voor degenen, welke dezen toestand overzien en naar waarde schatten, geen heilige pligt om het herstel der Iersche wel... geving, door alle wettige en vreedzame middelen, te bevorderen? Er komt wellicht in de geschiede... nis der volkeren niets onzinnig wreedaardigers voor, dan de houding der engelsche drukpers tegenover eene crisis, zoo verschrikkelijk als die, welke wij te doorstaan hebben.

Men laze de beschrijving, welke de Times geeft van de boeren van Connaught; hoeveel velsch... heid, hoeveel smaad! Is het niet om het Iersch nationaal karakter zinneloos van verontwaardiging te doen worden? Engeland, de laaghartigste arg... listigheid parende met eene magt, welke de om... standigheden onweerstaanbaar moesten maken, heeft ons van onze nationaliteit beroofd, en omdat wij de rampen lijden, welke van dat verlies onaf... scheidelijk zijn, komen de engelsche publicisten, den schimp op de lippen, ons dat gemis nog ge... noeliger maken, door ons te beschuldigen, van de oorzaak van ons eigen ongeluk te zijn. Het be... haagt hun te vergeten dat wij geene controle hoegenaamd op onze eigene zaken kunnen uitpe... teren en dat wij, sedert eenveertig jaren, de slaven en slotten eene ondankbaren en mededogenloozen meesters zijn.

De laatste correspondenten uit Ierland spreken niet van verdere ernstige wanordeligheden, doch allen komen daarin overeen, dat de toestand steeds benarder wordt: van alle zijden vraagt men eene onmiddellijke oproeping van het parlement, de conservatiëven zijn het hierin eens met de whigs en de repealers. Van eene andere zijde ontmoet het door O'Connell geuit denkbeeld om te Dublin eene vergadering te houden tot het beramen van middelen, om den voortgang van den hongersnood te stuiten krachtigen en talrijken bijval.

De wrekeloosheid van het gouvernement, hetwelk niets meer schijnt te kunnen doen, wekt allerwege ongerustheid en ontevredenheid. Er gaat door gansch Ierland slechts eene stem op, over het ontoereikende der maatregelen, welke het aange... wend heeft; en echter, wanneer men het getal schepen nagaat, welke gebezigd zijn, om levens... middelen naar de kusten van Ierland te vervoeren, moet men bekennen dat de hulp op een groote schaal aangelegd is. Negen stoomschepen, drie fregatten en twee gabaren zijn daartoe gebe... zigd. Deze schepen moeten daarenboven waken voor het behoud der rust op de verschillende pun... ten der kust en, des noods, de autoriteiten met krachtigen arm hulp bieden.

Uit Dublin heeft men aan den Times geschre... ven, dat aldaar het gerucht liep dat de onder... koning van Ierland en de secretaris voor de Iersche zaken, de heer Labouchère, hun ontslag hadden ingediend ten gevolge der weigering van lord John Russell, om eene aanzienlijke som gelds ter be... schikking der Iersche regering te stellen, ten einde overwijd werk aan de behoeftigen te kunnen bezorgen.

De Dublin Freeman spreekt insgelijks over dit gerucht en zegt dat het in de hoofdstad van Ierland veel opschudding veroorzaakt heeft.

SPANJE

MADRID 29 september. Het schijnt dat het gou... vernement niet voornemens is in deze zitting aan de Cortes de vraag te onderwerpen, welken titel aan den toekomstigen gemaal der koningin zal gegeven worden. Deze vraag alsmede die der do... tatie zullen waarschijnlijk eerst aan de volgende Cortes worden voorgelegd. Men denkt vrij alge... meen, dat de Infant don Francisus den titel van Koning en Majesteit dragen zal.

Ofschoon de Heraldus verzekerd heeft dat de engelsche ambassadeur te Madrid zich bereid had verklaard, ten gevolge van ontvangene instructien, om zijn protest weder in te trekken, kunnen wij verzekeren, dat er geene instructien in dien zin ontvoren zijn en dat zelfs het engelsch cabinet aan den minister te Madrid geene instructien ge... stonden heeft na die, welke bij het protest gevoegd zijn geweest. Wij verzekeren daarenboven nog dat het protest niet ingetrokken is, maar nog in al deszelfs kracht en waarde bestaat.

Volgens hetgeen in een dagblad van de grenzen gelield wordt, genieten Navarre en de baskische gewesten steeds de volmaakte rust. De ontlooming van den graaf de Montemolin heeft in die provincien niet den minsten indruk gemaakt en de carlistische partij heeft niets van derzelver inwoners te wachten. In de provincie Guipuzcoa bereidt men eereboogen en feestelijkheden ter eere van den hertog van Montpensier.

Ons observatie leger op de portugeesche grenzen behoudt steeds dezelfde campingsplaatsen in de om... streken der voornaamste steden langs die grenzen.

FRANKRIJK

PARIS 4 oktober. De volgende telegraphische depeche is bij het gouvernement ontvangen.

Bayonne 3 oktober.

De prinsen zijn met de grootste vervoering ont... vangen op den weg naar Tolosa, alwaar van H. N. K. K. H. een prachtig feest is aangeboden. De toetooop des volks is buitengewoon.

De prinsen vertrekken heden ochtend naar Vitoria, alwaar hen een dergelijk onthaal wacht.

Gisteren is de Koning op de Tuilerien aangekomen, alwaar een ministerraad gehouden is, welke tot kwart over vier uren geduurd heeft. Ten vijf ure is de Koning naar St. Cloud teruggekeerd.

Men zeide dat de Koning der Belgen uit Duitschland teruggekeerd, den Koning met Parijs vergezeld had.

Men spreekt van een groot feest, hetwelk door de stad Parijs ter eere van den hertog van Montpensier en zijne jonge echtgenoot, in de eerste dagen van de maand november gegeven zal worden.

Men beweert dat de hertog van Anjou naar Algerie zal gaan na de voltrekking van het huwelijk van zijnen broeder den hertog van Montpensier.

Een particuliere brief uit Madrid van den 29 september meldt dat te Puerta del Sol het ge... ruucht algemeen verspreid is, dat de engelsche ambassadeur, de heer Holwell, nieuwe instructien van zijn hof ontvangen heeft, ten gevolge van welke hij de hertog van Montpensier zal bijwonen.

NEDERLAND

HERTOGENBOSCH 7 oktober.

Z. M. de Koning is gisteren avond te Tilburg aangekomen, en zou heden middag naar Limburg en Luxemburg voortzetten.

Z. K. H. de Prins van Oranje is zondag morgen met den eersten spoortrein van 's Hage vertrokken, zich naar Stuttgart begevende.

Naar men verneemt is de staatarad gouverneur van Gelderland graaf van Randwyck benoemd tot minister van binnenlandsche zaken.

Den 21e dezer maand zal de maatschappij in het jaar 1840 bij koninklijk besluit benoemde commissie tot het ontwerpen van een algemeen uitwaterings... en irrigatiekanaal van af Geave tot Geertruidenberg, binnen deze stad vergaderen; deze commissie is zamengesteld uit den heer Staatarad Gouverneur dezer provincie, voorzitter en twee leden van Gedeputeerde Staten, 5 beambten van de Rijkse waterstaat en 3 der militair genie. Naar wij verne... men zal deze bijeenkomst tot doel hebben om te onderzoeken in hoeverre voormeld werk zoude kunnen worden ten uitvoer gelegd zonder benadeeling van 's rijks defensie.

Den 6e dezer had alhier de aanbesteding plaats van het 3jarig onderhoud des grooten weg der 1e klasse n. 8 in het arrondissement Herto... genbosch, alsmede van het rijkse patet des zij... taks van den grooten weg der 1e klasse n. 7 in het Arrondissement Lindhorst. De weg n. 8 is aangenomen door J. C. van der Hoven, wo... nende te Pannekoek, provincie Gelderland voor eene som van / 26200. De zijtak weg n. 7 door Bijnen, voor / 14200.

De Arrondissementbank te 's Gravenhage heeft bij vonnis van den 2e dezer, eene niet on... belangrijke kwestie over het verstand van art. 12 der wet van 29 maart 1841, betrekkelijk de ont... geringing ten algemeenen nutte beslist. Onder de gronden, welke voor den aanleg van den spoor... weg tusschen 's Gravenhage en Rotterdam moeten onteigend worden, behoort eene strook land, loo... pende midden door de bezittingen der weduwe

